

**Uchwała Nr XXVI/178/2009
Rady Gminy Morzeszczyn
z dnia 4 listopada 2009 roku**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Lipia Góra.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 o samorządzie gminnym (t.j. z 2001r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591, zm. 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 nr 80 poz.717, nr 162 poz.1568, z 2004 nr 102 poz.1055, nr116 poz.1203, nr 167 poz.1759, z 2005 nr 172 poz 1441, nr 175 poz.1457, z 2006 nr17 poz.128, nr 181 poz. 1337, z 2007 nr 48 poz.327, nr138 poz.974, nr 173 poz.1218, z 2008 nr 180 poz. 1111, nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420), § 10 ust. 2 pkt 2b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 38 poz.220 z późn. zm)

Rada Gminy Morzeszczyn,

uchwała co następuje:

§1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Lipia Góra stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Traci moc Uchwała Nr XVIII/126/2004 Rady Gminy w Morzeszczynie z dnia 17 listopada 2004 roku w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Wsi Lipia Góra.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
Katarzyna Bandźmiera

UZASADNIENIE:

Plan Rozwoju Wsi Lipia Góra zatwierdzony przez Radę Gminy Morzeszczyn 17 listopada 2004 roku stracił aktualność. Dlatego też koniecznym stało się przyjęcie przez Radę Gminy nowego dokumentu ze zaktualizowanymi celami i priorytetami. Zmieniono również w znacznej części treść planu oraz jego schemat zgodnie z wymogami jakie stawia Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z niezbędnych załączników do wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach PROW 2007 – 2013.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI LIPIA GÓRA

I. CHARAKTERYSTYKA LIPIEJ GÓRY

Lipia Góra położona jest w obrębie regionu Kociewia, we wschodniej części Pojezierza Starogardzkiego. Administracyjnie należy do powiatu tczewskiego. Jest jednym z jedenastu sołectw gminy Morzeszczyn, najdalej wysuniętym na południe i leżącym w największej odległości od siedziby gminy. Od północy graniczy z sołectwami Gąsiorki i Majewo, od wschodu z gminą Gniew, od południa z gminą Smętowo Graniczne, a od zachodniej części z gminą Skórcz. Przez teren sołectwa przebiega droga wojewódzka nr 623 Skórcz – Rakowiec, droga nr 641 Lipia Góra – Rzeżęcín oraz dwa ciekí wodne: rzeka Janka i wpadającą do niej Struga Lipiogorska. Przez sąsiadującą wieś Majewo przebiega linia kolejowa Śląsk- Porty. Obszar sołectwa to 1082 ha, wieś liczy 290 mieszkańców. Ze względu na swój rolniczy charakter Lipia Góra charakteryzuje się bardzo rozproszoną zabudową, poszczególne domostwa znajdują się w promieniu 2- 3 km od centrum wsi.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SOŁECTWA

1. HISTORIA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Nazwa wsi pochodzi od jej lokalizacji w rozległych niegdyś lasach i związana jest z lipami w nich rosnącymi oraz pagórkowatym terenem. W XV wieku pojawiła się też niemieckojęzyczna nazwa Lindenberg. Nazwa polska przez większą część historii wsi brzmiała Lipiogóra. Brak informacji o dacie powstania osady, lecz osadnictwo na tych terenach ma długą historię. Pierwsza pisana informacja o wsi Lipia Góra pochodzi z XIV wieku, kiedy to tereny dzisiejszej wsi nabyli Krzyżacy i byli ich właścicielami do 1466 r. Po pokoju toruńskim ziemie przeszły we władze króla polskiego i podlegały starostwu osieckiemu. W Lipiej Górze prawdopodobnie w latach 1400 – 1534 był drewniany kościół filialny należący do Barłożna. W 1664 r. lustrator królewski opisując tutejszy folwark wymienia dwór, stodołę, karczmę, gorzelnię i młyn. W latach 1696-1728 wieś dzierżawiona była przez starostów Radomickich, którym przypisuje się przebudowę drewnianego dworu i posadzenie wokół drzew z których okazały dąb rośnie do dzisiaj. W kolejnych latach folwarkiem zarządzali starostowie Łochoccy. Jan Łachocki był tu ostatnim polskim starostą, w 1772 r. utracił majątek na rzecz państwa pruskiego. Wieś znalazła się w zależności od powiatu ziemskiego w Kwidzynie i pozostał w niej do odzyskania przez Polskę niepodległości. Do 1880 r. dobra były własnością Karola Scholera, pod którego rządami powstał nowy majątek Birkenau – dziś Suchownia. Stary dwór stojący nad Janką został rozebrany, a na jego fundamentach zbudowano nowy, murowany. Kolejnymi właścicielami byli Neuman, Marwitz, Frost i Barnbeck, który zamieszkiwał tu aż do momentu wkroczenia wojsk radzieckich w czasie drugiej wojny światowej. W 1933 r. na polach Lipiej Góry w czasie wojskowych manewrów urządzono lotnisko wojskowe. W 1945 r. majątek rozparcelowano, a dwór zasiedlono Polakami z ziem utraconych. Ich rodziny zamieszkują we wsi do dziś. Od 1985 r. dwór jest własnością prywatną, został odrestaurowany i wraz z przyległym parkiem wpisany do rejestru

zabytków. We wsi przez długi czas działała również szkoła. Pierwsze informacje o jej istnieniu pochodzą już z 1867 r. W 1912 r. została rozbudowana i powiększona o dwie izby lekcyjne. W czasie drugiej wojny światowej kierownikiem był Edmund Schutz, po jej zakończeniu szkoła rozpoczęła pracę 3 września 1945 r. z trojgiem nauczycieli – Michał i Maria Zapolscy oraz Gertruda Lenz. Przez cały okres swojego istnienia szkoła przechodziła liczne reorganizacje, w 1965 r. zajęcia przeniesiono do pawilonu szkolnego, zbudowanego częściowo w czynnie społecznym. W roku 2001 szkołę ostatecznie zlikwidowano, a budynki przeznaczono na mieszkania.

Historia Lipiej Góry podczas działań wojennych 1939 – 1945 jest niezwykle ciekawa. W tym czasie śmierć poniosło kilkunastu mieszkańców miejscowości. Pamięć o nich trwa jeszcze we wspomnieniach dotychczas żyjących mieszkańców wsi. Ci najstarsi pamiętają dokładnie imiona oraz nazwiska pomordowanych – zaginionych. Aby pamięć po nieżyjących nie zaginęła i przetrwała kolejne pokolenia, wśród mieszkańców wsi zrodziła się inicjatywa ustawienia w centrum wsi tablicy pamiątkowej z nazwiskami osób, które poniosły śmierć w czasie II wojny światowej. Przy tej okazji zaproponowano również stworzenie pamiątkowej publikacji dokumentującej i przedstawiającej nazwiska z tablicy pamiątkowej. W ramach tych działań zaplanowano także uatrakcyjnienie centrum wsi, wokół kapliczki przydrożnej poprzez ustawienie wspomnianej tablicy pamiątkowej, odnowienie znajdującej się w pobliżu unikatowej pompy ręcznej i prace pielęgnacyjne na wymienionym terenie.

2. WALORY PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWE I TURYSTYCZNE

Sołectwo Lipia Góra jest kompleksem o znacznych walorach przyrodniczo – krajobrazowych, predysponowanym do rozwoju agroturystyki. Wieś malowniczo położona w dolinie rzeki Janki otoczona jest kompleksem leśnym przycinanym siecią pól i łąk. W tutejszych lasach można zbierać runo leśne, żyją tu liczne zwierzęta: dziki, sarny, jelenie i borsuki. Działa koło łowieckie „Sokół”. Przez środek wsi przebiega pieszy szlak turystyczny im. Romana Klima wiodący z Tczewa do Opalenia. Zabytkowy dwór można wykorzystać jako bazę agroturystyczną, a teren wokół świetlicy wiejskiej jako miejsce odpoczynku dla turystów korzystających ze szlaku. Z Lipiej Góry blisko jest do miejscowości, w których znajdują się bardzo ciekawe zabytki, takie jak katedra w Pelplinie oraz zamek krzyżacki w Gniewie. Dla odwiedzających wieś atrakcją może być skosztowanie tradycyjnych swojskich wyrobów spożywczych, takich jak chleb, masło, twaróg, sery i miód.

Oprócz zabytkowego zespołu dworsko – parkowego atrakcją wsi jest również przydrożna kapliczka znajdująca się w centrum wsi, nieopodal sklepu. Jej pielęgnacją zajmują się na bieżąco mieszkańcy wsi.

3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Centrum życia społeczno – kulturalnego wsi jest świetlica wiejska, w której znajduje się również remiza Ochotniczej Staży Pożarnej. Świetlica wiejska wykorzystywana jako lokal do zebrań wiejskich oraz organizacji wszelkiego rodzaju wydarzeń i inicjatyw społeczno – kulturalnych. Świetlica posiada zaplecze kuchenne – sanitarne oraz teren zielony wokół budynku. Lokal wykorzystują wszystkie trzy organizacje społeczne działające na terenie Lipiej Góry – Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka oraz Ochotnicza Straż Pożarna. W budynku znajduje się pracownia komputerowa z kilkoma stanowiskami. Jest ona podłączona do sieci internetowej na zasadzie umowy z operatorem sieci komórkowej. Przepustowość łącza jest jednak bardzo niewielka, dlatego często uniemożliwia korzystanie z sieci. Pracownię wraz ze sprzętem komputerowym pozyskano w roku 2006 w ramach realizacji projektu „Internet od kuchni” z

programu Rzeczpospolita Internetowa. Beneficjentem przedmiotowego grantu była Fundacja Pokolenia z siedzibą w Pelplinie, Gmina Morzeszczyn była partnerem wymienionego projektu.

W świetlicy znajduje się sala ogólna, pomieszczenie jest jednak zbyt małe. Może pomieścić maksymalnie 60 osób, a z uwagi na fakt, że we wszelkiego rodzaju wydarzeniach organizowanych w Lipiej Górze bierze udział dwa razy więcej osób, koniecznym stał się fakt rozbudowy świetlicy. Dodatkowym utrudnieniem jest brak centralnego ogrzewania w świetlicy, funkcjonuje tu tylko jeden piec kaflowy.

We wsi nie ma obecnie szkoły ani biblioteki. Dzieci i młodzież są dowożone autobusami szkolnymi do Zespołu Szkół w Morzeszczynie. Sołectwo nie dysponuje również placem zabaw dla dzieci. Znajduje się tu natomiast teren, na którym urządzono boisko sportowe. Wymaga on jednak modernizacji. Najbliższy kościół znajduje się w sąsiedniej gminie Skórcz – w miejscowości Barłożno oddalonej od Lipiej Góry o kilka kilometrów.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Miejscowości Lipia Góra jest wsią zwodociągowaną. Woda do tutejszych gospodarstw domowych doprowadzana jest siecią wodociągową z hydroforni umiejscowionej w pobliskim Majewie. Dostarczaniem wody zajmuje się Urząd Gminy Morzeszczyn. Mieszkańcy nie są natomiast podłączeni do sieci kanalizacyjnej. Inwestycję w tym zakresie planuje się wykonać w przeciągu kilku najbliższych lat. Wówczas ścieki będą odprowadzane kolektorem sanitarnym do oczyszczalni ścieków w Majewie. Usuwanie odpadów stałych z gospodarstw domowych odbywa się na zasadzie indywidualnych umów z przedsiębiorstwami komunalnymi w Gniewie oraz Skórczu. Również ogrzewanie domostw odbywa się indywidualnie, wieś nie ma zbiorczej kotłowni. Dostarczaniem energii elektrycznej zajmuje się Zakład Dystrybucji Energa Operator S.A. w Starogardzie Gdańskim. Mieszkańcy wsi korzystają z sieci telefonicznej, niestety nie mają bardzo ograniczoną możliwość korzystania z łączny internetowych. Jedynie pojedyncze gospodarstwa mają podłączenie do internetu na zasadzie umów z operatorami sieci komórkowych. To obecnie jedna z większych potrzeb mieszkańców wsi.

Do wsi nie dociera żadna komunikacja publiczna – autobusowa. Między Lipią Górą a Barłożnem przebiega autostrada A1. Najbliższy wsi wjazd na nią znajduje się w Kopytkowe lub w Ropuchach, koło Pelplina. Natomiast najbliższa stacja kolejowa znajduje się w miejscowości Majewo – ok. 2 km od Lipiej Góry.

5. GOSPODARKA I ROLNICTWO

Lipia Góra jest wsią typowo rolniczą. Znajduje się tu 29 gospodarstw rolnych. Są to gospodarstwa małe i średnie, prowadzące tradycyjną działalność wielokierunkową, funkcjonuje także duże gospodarstwo po byłej spółdzielni produkcyjnej będące własnością prywatną. Grunty orne słabej jakości głównie V i VI klasy przeplatane są siecią podmokłych łąk. Dużą powierzchnię sołectwa zajmują też lasy. We wsi działa tylko jeden sklep spożywczo-przemysłowy, działalność gospodarczą prowadzi się w znikomym zakresie. Ludność nie zajmująca się rolnictwem szuka zatrudnienia w miastach takich jak Tczew, Trójmiasto.

Ze względu na swoje położenie i walory przyrodniczo – krajobrazowe wieś jest predysponowana do rozwoju agroturystyki.

6. KAPITAŁ SPOŁECZNY

Na terenie Lipiej Góry działają trzy organizacje społeczne zajmujące się organizacją życia społeczno – kulturalnego dla mieszkańców sołectwa. Są to: Koło Gospodyń Wiejskich z Lipiej

Góry, Rada Sołecka wsi Lipia Góra oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Bardzo dużą aktywność społeczną wykazuje przede wszystkim KGW, które jest organizatorem szeregu wydarzeń kulturalnych na terenie sołectwa. Organizacja ta z efektem pozyskuje środki zewnętrzne na swoją działalność. Kilka razy pozyskała dotację z programu „Działaj Lokalnie” realizowanego przez Polsko – Amerykańską Fundację Wolności oraz Akademię Rozwoju Filantropii. Za pozyskane fundusze panie z KGW organizują spotkania warsztatowe oraz zajęcia okolicznych dzieci. KGW reprezentuje również gminę Morzeszczyn na szeregu imprezach lokalnych, powiatowych i wojewódzkich – takich jak dożynki gminne, powiatowe czy wojewódzkie turnieje kgw w Żukowie. KGW było również partnerem Lokalnej Grupy Działania „Wstęga Kociewia” podczas realizacji II Schematu programu Leader +. Dzięki środkom z tego źródła na terenie wsi zorganizowano przegląd kociewskich legend i skeczy pn. „Największa lipa w Lipiej Górze”. Pomysł na imprezę okazał się trafiony i dlatego zdecydowano się na jego kontynuację. Do roku 2009 odbyły się już trzy edycje tego wydarzenia. Planuje się kolejne. Wszystkie te trzy organizacje doskonale współpracują tworząc doskonałą bazę społeczną do organizacji wielu przedsięwzięć i inicjatyw kulturalnych na terenie sołectwa.

III. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywnie działające Koło Gospodyń Wiejskich 2. Istnienie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. 3. Dobra współpraca KGW, OSP i Rady Sołeckiej. 3. Kontynuacja swojskiego wyrobu produktów żywnościowych 4. Funkcjonujący budynek świetlicy wiejskiej 5. Malownicze położenie wśród łąk i lasów 6. Obecność zabytkowego zespołu dworsko-parkowego i przydrożnej kapliczki 7. Wiodący przez centrum wsi szlak turystyczny 8. Bliskość linii kolejowej 9. Bogata historia miejscowości. 10. Wieś zwodociagowana. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże oddalenie od wsi gminnej 2. Brak komunikacji autobusowej 3. Świetlica wiejska wymagająca rozbudowy 4. Słaba sieć telekomunikacyjna 5. Brak kanalizacji sanitarnej 6. Położenie w rejonie o dużym bezrobociu 7. Znikoma ilość podmiotów działalności gospodarczej. 8. Duże rozproszenie domostw 9. Ziemie rolne słabej jakości 10. Brak bazy agroturystycznej 11. Brak chodników na terenie wsi 12. Zaniedbany ciek wodny w centrum wsi 13. Zaniedbane boisko sportowe i brak placu zabaw dla dzieci. 14. Zły stan dróg na terenie sołectwa. 15. Zabytkowy dworek wymagający remontu.
OKAZJE, MOŻLIWOŚCI, SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca aktywność społeczna 2. Działalność społeczna i kulturalna KGW, OSP i Rady Sołeckiej 3. Rozwój turystyki i agroturystyki. 4. Położenie świetlicy w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu zabytkowego i 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba rentowność gospodarstw rolnych poprzez brak koniunktury w rolnictwie. 2. Niedostateczna promocja lokalnych produktów turystycznych. 3. Brak środków własnych organizacji na realizację projektów – wkład własny.

<p>szlaku turystycznego</p> <p>5. Wykorzystanie zabytkowego dworu jako bazy agroturystycznej.</p> <p>6. Położenie w sąsiedztwie autostrady A-1</p> <p>7. Fundusze strukturalne dla rozwoju rolnictwa.</p> <p>8. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.</p> <p>9. Udokumentowanie bogatej historii miejscowości oraz jej promocja.</p> <p>10. Aplikowanie o środki do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w tym możliwość pozyskania funduszy na małe projekty z programu Leader.</p> <p>11. Promocja lokalnych walorów krajobrazowo – przyrodniczych oraz zabytków.</p> <p>12. Bliskość znanych ośrodków turystycznych – Pelplin i Gniew.</p>	<p>4. Znikoma ilość podmiotów działalności gospodarczej.</p> <p>5. Skomplikowane procedury pozyskania środków unijnych.</p> <p>6. Brak podmiotowości prawnej KGW.</p> <p>7. Oddalenie od większych ośrodków miejskich.</p> <p>8. Trudności w dostępie do dóbr kultury – muzea, teatry, kina.</p> <p>9. Ucieczka ludności do miast.</p>
--	--

IV. WIZJA ROZWOJU WSI

Lipia Góra do roku 2020 wsią aktywną społecznie, o bogatej ofercie kulturalno rekreacyjnej, z funkcjonalną świetlicą wiejską oraz dobrze udokumentowaną i wypromowaną historią, szczyłącą się atrakcyjnymi i wypromowanymi walorami turystycznymi.

V. PLAN ROZWOJU – PRIORYTETY, CELE I PROJEKTY

Mając na uwadze mocne i słabe strony miejscowości oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące priorytety i cele:

PRIORYTET I: Stworzenie mieszkańcom warunków do rozwoju działalności kulturalnej i rekreacyjnej

CEL 1: Przygotowanie świetlicy i terenu wokół niej do funkcji zaplecza dla działalności kulturalno – rekreacyjnej.

Projekty:

I.1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Lipia Góra – realizacja ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007- 2013 oraz z budżetu Gminy Morzeszczyn, szacunkowy koszt ok. 550 tys. zł.

I.1.2. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy – ustawienie estetycznego ogrodzenia, ustawienie ławek, ułożenie paleniska, wyznaczenie miejsc do parkowania, dokonanie nasadzeń

drzew i krzewów – realizacja ze źródeł zewnętrznych, środków sołeckich oraz budżetu Gminy Morzeszczyn; szacunkowy koszt ok. 40 tys. zł.

I.1.3. Modernizacja wyposażenia świetlicy – wymiana mebli kuchennych i zakup nowych sprzętów. Realizacja ze środków sołeckich oraz źródeł zewnętrznych; szacunkowy koszt ok. 20 tys. zł.

PRIORYTET II: Rozwijanie działalności kulturalno – rekreacyjnej przez organizacje społeczne działające na terenie miejscowości.

CEL 1: Rozwój działalności miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich i aktywizacja pozostałych organizacji działających na terenie Lipiej Góry.

Projekty:

II.1.1. Nadanie KGW osobowości prawnej poprzez sformalizowanie organizacji w formie stowarzyszenia.

II.1.2. Współpraca Rady Sołeckiej, KGW oraz OSP na rzecz społeczności lokalnej poprzez organizację festynów, spotkań i imprez okolicznościowych.

II.1.3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych przez KGW poprzez udział w małych konkursach grantowych.

II.1.4. Kontynuacja organizacji przeglądu kociewskiego pn. „Największa lipa w Lipiej Górze”

PRIORYTET III: Udokumentowanie oraz promocja bogatej historii Lipiej Góry.

CEL 1: Stworzenie miejsca pamięci na terenie Lipiej Góry

Projekty:

III.1.1. Ustawienie tablicy pamiątkowej na terenie wsi z nazwiskami mieszkańców Lipiej Góry, którzy stracili życie podczas II wojny światowej wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia i wydaniem pamiątkowej publikacji upamiętniającej osoby poległe. Szacunkowy koszt – ok. 25 tys. zł, realizacja ze środków PROW 2007 – 2013, oś priorytetowa 4 – Leader, Małe Projekty oraz budżetu gminy Morzeszczyn

CEL. 2. Promocja turystyczna miejscowości.

Projekty:

III.2.1. Wydanie folderu promującego walory krajobrazowo – przyrodnicze miejscowości – szacunkowy koszt ok. 5 tys. zł, realizacja ze środków budżetu gminy Morzeszczyn oraz źródeł zewnętrznych.

III.2.2. Kulturowanie tradycji kulinarnych oraz popularyzacja kuchni kociewskiej i jej promocja.

III.2.3. Promocja miejscowego rękodziela.

PRIORYTET IV: Poprawa funkcjonalności i estetyki wsi

CEL 1: Poprawa wizerunku centrum wsi

Projekty:

IV.1.1. Modernizacja i remonty istniejących chodników na terenie wsi oraz budowa chodnika od

centrum wsi w kierunku świetlicy wiejskiej – szacunkowy koszt ok. 200 tys. zł, realizacja ze źródeł zewnętrznych.

IV.1.2. Oczyszczenie i zagospodarowanie brzegów cieków wodnych – szacunkowy koszt ok. 60 tys. zł, realizacja ze źródeł zewnętrznych.

IV.1.3. Ustawienie estetycznych barier na dwóch mostach na terenie miejscowości – szacunkowy koszt ok. 20 tys. zł, realizacja ze źródeł zewnętrznych.

IV.1.4. Poprawa estetyki domów i ich bezpośredniego otoczenia.

CEL. 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie miejscowości.

Projekty:

IV.2.1. Wprowadzenie pełniejszej segregacji odpadów na terenie Lipiej Góry.

IV.2.2. Budowa kanalizacji sanitarnej z włączeniem do oczyszczalni ścieków w Majewie – szacunkowy koszt ok. 1,5 mln zł, realizacja ze źródeł zewnętrznych oraz budżetu gminy Morzeszczyn.

IV.2.3. Szkolenia dla rolników dotyczące budowy płyt obornikowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w zagrodach rolniczych położonych z dala od wsi.

IV.2.4. Kształtowanie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska poprzez spotkania tematyczne, warsztaty, wyjazdy w szczególności dla dzieci i młodzieży.

PIORYTET V: Rozwój turystyki i agroturystyki na terenie wsi Lipia Góra.

CEL 1: Zabezpieczenie bazy turystycznej i agroturystycznej.

Projekty:

V.1.1. Wykorzystanie terenu wokół świetlicy jako miejsca odpoczynku dla turystów korzystających ze szlaku turystycznego im. Romana Klima.

V.1.2. Zachęcanie mieszkańców do utworzenia kwater agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodu w rolnictwie – szkolenia, doradztwo.

V.1.3. Wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo jednorodzinne.

V.1.4. Ustawienie przy szlaku turystycznym znaków informacyjnych o zespole dworsko – parkowym i o miejscach odpoczynku dla turystów.

V.1.5. Udostępnienie turystom zabytkowego zespołu dworsko – parkowego na terenie wsi i wykorzystanie go jako bazy turystycznej – za zgodą właścicieli.

VI. HARMONOGRAM

Biorąc pod uwagę oczekiwania mieszkańców możliwości finansowe gminy przyjęto następującą kolejność realizacji poszczególnych projektów:

ETAP I – lata 2009- 2015

1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej.

2. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy – ustawienie estetycznego ogrodzenia, ustawienie ławek, ułożenie paleniska, wyznaczenie miejsc do parkowania, dokonanie nasadzeń drzew i krzewów.

3. Modernizacja wyposażenia świetlicy – wymiana mebli kuchennych i zakup nowych sprzętów.

4. Nadanie KGW osobowości prawnej poprzez sformalizowanie organizacji w formie stowarzyszenia.

5. Współpraca Rady Sołectkiej, KGW oraz OSP na rzecz społeczności lokalnej poprzez organizację festynów, spotkań i imprez okolicznościowych.
6. Pozyskiwanie środków zewnętrznych przez KGW poprzez udział w małych konkursach grantowych.
7. Ustawienie tablicy pamiątkowej nieopodal kapliczki przydrożnej w centrum wsi z nazwiskami mieszkańców Lipiej Góry, którzy stracili życie podczas II wojny światowej wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia i wydaniem pamiątkowej publikacji upamiętniającej osoby poległe.
8. Wydanie folderu promującego walory krajobrazowo – przyrodnicze miejscowości.
9. Kulturowanie tradycji kulinarnych oraz popularyzacja kuchni kociewskiej.
10. Promocja miejscowego rękodzieła
11. Poprawa estetyki domów i ich bezpośredniego otoczenia.
12. Wprowadzenie pełniejszej segregacji odpadów na terenie Lipiej Góry.
13. Szkolenia dla rolników dotyczące budowy płyt obornikowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w zagrodach rolniczych położonych z dala od wsi.
14. Kształtowanie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska poprzez spotkania tematyczne, warsztaty, wyjazdy w szczególności dla dzieci i młodzieży.
15. Modernizacja i remonty istniejących chodników na terenie wsi oraz budowa chodnika od centrum wsi w kierunku świetlicy wiejskiej.
16. Budowa kanalizacji sanitarnej z włączeniem do oczyszczalni ścieków w Majewie.

ETAP II – lata 2016- 2020

1. Oczyszczenie i zagospodarowanie brzegów cieku wodnego.
2. Ustawienie estetycznych barier na dwóch mostach na terenie miejscowości.
3. Wykorzystanie terenu wokół świetlicy jako miejsca odpoczynku dla turystów korzystających ze szlaku turystycznego im. Romana Klima.
4. Zachęcanie mieszkańców do utworzenia kwater agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodu w rolnictwie – szkolenia, doradztwo.
5. Wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo jednorodzinne.
6. Ustawienie przy szlaku turystycznym znaków informacyjnych o zespole dworsko – parkowym i o miejscach odpoczynku dla turystów.
7. Udostępnienie turystom zabytkowego zespołu dworsko – parkowego na terenie wsi i wykorzystanie go jako bazy turystycznej – za zgodą właścicieli.